

Asia: VN/18157/2023

Lausuntopyyntö: luonnos hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi

Lausunnonantajan lausunto

Yleiset huomiot NIS2-direktiivin tavoitteista ja tarkoituksesta

Liikenne- ja viestintäministeriö on pyytänyt lausuntoa luonnoksesta hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi.

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi ehdotetaan säädettäväksi laki kyberturvallisuuden riskienhallinnasta, jossa säädettäisiin yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten toimijoiden kyberturvallisuuden riskienhallinta- ja raportointivelvoitteista. Julkisen sektorin osalta velvoitteista säädettäisiin myös julkisen hallinnon tiedonhallinnasta annetussa laissa.

Esityksellä säädettäisiin myös tietoturvaloukkauksia tutkivasta ja niihin reagoivasta yksiköstä, joka sijaitisi Liikenne- ja viestintävirastossa. Lisäksi kyberturvallisuuden riskienhallinnasta annettavassa laissa säädettäisiin kansallisen kyberturvallisuusstrategian ja laajamittaisten kyberturvallisuuspoikkeamien ja -kriisien hallintasuunnitelman laatimisesta.

Eläketurvakeskuksen mielestä NIS2-direktiivin tavoitteet ja tarkoitus ovat erittäin tärkeitä ja yhteiskunnan toiminnan kannalta kriittisten toimijoiden kyberturvallisuudesta huolehtiminen on välttämätöntä nykyisessä maailmantilanteessa.

Kyberturvallisuuteen, riskienhallintaan ja jatkuvuudesta huolehtimiseen suhtaudutaan Eläketurvakeskuksessa hyvin vakavasti ja ne ovat tärkeä osa toimintaamme. Eläketurvakeskus toteuttaa ja kehittää kyberturvallisuuden riskienhallintaa jo nykyisessä toiminnassaan huolimatta siitä, tullaanko uusia säädöksiä soveltamaan Eläketurvakeskukseen. Raportointi merkittävistä kyberturvallisuuspoikkeamista ja -häiriöistä tarvittaville tahoille on jo nykyisenä käytäntönämme.

Soveltamisalaa koskevat huomiot

Luonnoksessa hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi ehdotetaan säädettäväksi tiedonhallintalain 3 §:ään uusi 2 momentti. Tämän uuden momentin mukaan tiedonhallintalain 4 a lukua kyberturvallisuusvelvoitteista ja niiden noudattamisen valvonnasta sovellettaisiin mm. tiedonhallintalain 4 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettuihin itsenäisiin julkisoikeudellisiin laitoksiin. Tiedonhallintalain 3 §:n 2 momentin säännöskohtaisten perustelujen mukaan Eläketurvakeskus olisi yksi tiedonhallintalain 4 §:n 1 momentin 9 kohdassa tarkoitettu itsenäinen julkisoikeudellinen laitos.

Eläketurvakeskuksen osalta tiedonhallintalain soveltamisala määräytyy tiedonhallintalain voimassa olevan 3 §:n 4 momentin mukaan, jossa säädetään lain soveltamisesta yksityisiin henkilöihin tai yhteisöihin taikka muihin kuin viranomaisena toimiviin julkisoikeudellisiin yhteisöihin siltä osin kuin ne hoitavat julkista hallintotehtävää tai käyttävät julkista valtaa. Soveltamisala on yhdenmukainen yksityisten alojen työeläkevakuuttajien kanssa. Eläketurvakeskusta ei ole katsottu itsenäiseksi julkisoikeudelliseksi laitokseksi tiedonhallintalakia sovellettaessa. Eläketurvakeskuksen toimintaa ei myöskään valvo valtio kuten tiedonhallintalain 3 §:n 2 momentin säännöskohtaisissa perusteluissa on todettu itsenäisten julkisoikeudellisten laitosten osalta. Näin ollen tiedonhallintalain 3 §:n 2 momentin säännöskohtaisista perusteluista tulee poistaa maininta Eläketurvakeskuksesta.

Eläketurvakeskus pitää johdonmukaisena, että tiedonhallintalain soveltamisala säilyisi yhdenmukaisena yksityisten alojen työeläkevakuuttajien kanssa eikä tiedonhallintalain 4 a lukua sovellettaisi Eläketurvakeskukseen.

Jos tiedonhallintalain 4 a lukua kyberturvallisuusvelvoitteista ja niiden noudattamisen valvonnasta esitettäisiin kuitenkin sovellettavaksi Eläketurvakeskukseen, tulisi siitä säätää muulla tavalla kuin luonnoksessa hallituksen esitykseksi kyberturvallisuusdirektiivin (NIS2-direktiivi) täytäntöönpanemiseksi on nyt esitetty.

Riskienhallintavelvoitetta koskevat huomiot

-

Raportointivelvoitetta koskevat huomiot

-

Valvontaa koskevat huomiot

-

Seuraamusmaksua koskevat huomiot

-

CSIRT-yksikön tehtäviä koskevat huomiot

-

Tiedonhallintalakia ja täytäntöönpanoa julkishallinnossa koskevat huomiot

-

Verkkotunnusvälittäjiä koskevat huomiot

-

Kumottavaksi ehdotettuja säännöksiä koskevat huomiot

-

Vaikutustenarviointia koskevat huomiot

-

Muut huomiot ja avoin palaute esityksestä

-

Rehn-Kiukkonen Mari

Eläketurvakeskus - Asia on käsitelty Eläketurvakeskuksen johtoryhmässä 23.11.2023. Lausunnon allekirjoittajina ovat Karoliina Kiuru ja Maijaliisa Takanen.